

FOIĂ ENCICLOPEDICĂ LITERARĂ, *** APARE IN FIECARE LUNĂ DE DOUË-ORI

Prețul abonamentului :

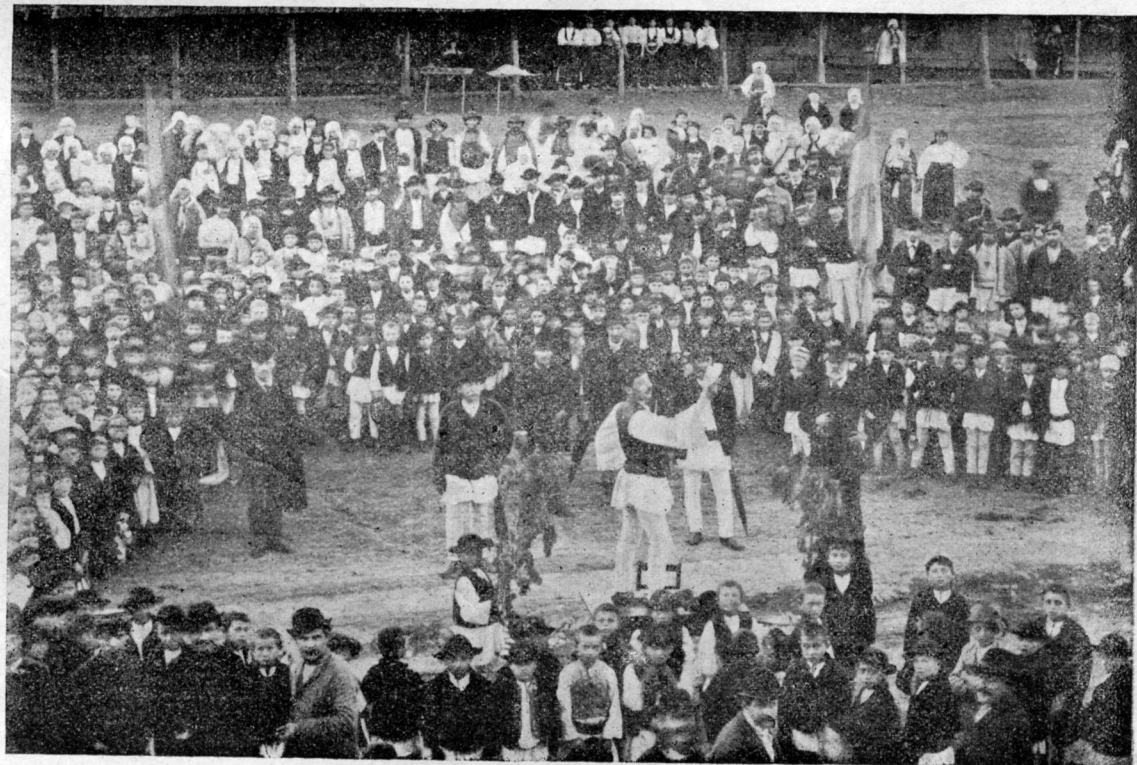
Pentru Austro-Ungaria . . . . . 4 corone
Pentru România și străinătate . . . 6 franci

PROPRIETAR ȘI REDACTOR :

IOAN BACIU
 preot.

Prețul inserțiunilor :

*Pentru publicațiunile de preste tot anul (de 24 ori)
 tot după 50 cuvinte cu litere garmond se compută
 1 corună, ăr cu litere mai gróse duplu.*

3/15 Maiu la Seliște.

R

Dómna preutésă la băi.

Nu zimbiiți -- că nu-i de ce! Dómna preutésă merge la băi.

Atăta e totul...

Ce??... Dómna advocătorésă merge la băi. Soția judeului de tribunal le cercetă în toată vara. Medicul cerebral răsuffă 2 s'au 3 luni (sêracul) în timpul verii -- căci Dómna Doctoriță e dusă la băi

-- Și-apoi -- popa fiindcă-i numai popă, se nu își pótă trimite barêm odată nu în an -- dar în viața, pe preutésă lui la băi??

-- Ba pótă!... cum se nu pótă!

Veți bine, dómna advocătorésă la auđul acestei vestii ne mai pomenite, nu zimbesc numai, ci ride un ris homeric încât dómna doctoriță de preste drum aude, deschide ferestra și întreabă.

-- Ce te-a ajuns Elisă?! ridi de risipesci casa pe tine!

-- Dragă!... te rog, fugi preste drum... O noutate hazlie, cam ție pe la București... auđi?!... te rog puneți o naframă, dar curund... Te asigur că nu vei regreta.

Doctorița da năvală pe ușă, röstörnă bucătărăsa, ce tocmăi voia să-i servescă cafeiul de dimineața, dar fără a băga în samă strigăutul ei desperat... fuge preste drum.

Sermană bucătărăsă!... Tu ești prima jertfă a mergerii preutesii la băi.

În sfârșit pretinele se sêrută. Dómna advocătorésă ride într-una, că știe de ce, ér dómna doctoriță ride -- fiind că ride dómna advocătorésă. Și rid, de prăpădesc.

-- Dar spune-mi în sfârșit scumpă de ce ridi? Me faci se mor, de curiosă ce sun.

-- Pe rind dragă -- pe rind... O noutate interesantă, ai se te crucesci, ai se te miri!... Inchipuesceți preutésă...

-- Da, gândeam eu că despre preutésă e vorbă, strigă acum doctorița -- și ride... că dór acum și domnia-ei avea de ce se ridă... Ei bine... preutésă???

-- Preutésă merge la băi!

La toate s'ar fi asceptat dómna doctoriță -- dar la acesta noutate niciodată. Dacă ér fi ție cineva: Preutésă... a cădut din pod când își scoborea ghebele se puie rêsboiul -- și că și-a frânt un picior... Ce?!... Era lucru natural... preutesele pun rêsboiu și le trebue gheme, ér ghemele sunt atêrnat pe sfôră în pod; ergo... pot cădea din pod. De-i s'ar fi spus că preutésă éră și éră se ascêplă la un eveniment îmbucurător familiar... ce ar fi fost aici de mirat... Tóte preutesele românesci... cât îi lumea se ascêpta la evenimente de acestea... și altele... și altele.

Dar că preutésă se mîrgă la băi, asta era cum ar ție dómna soție de Judecator -- prea -- prea și prea fôrte -- fôrte, minunată noutate.

Deci pe ris... ridea doctorița ca patru advocatoresc. Ci -- că domnia-ei acum începea numai... încă nu simția oboselă și... fie-cărei ființă de pe lume, D-đeu i-a rinduít o mancă care s'êl obosescă, și s'ê-i facă la rindul sêu se-i tîcnească bucătura ce o duce la gură.

Când n'au mai putut ride, advocătorésă luă vorba:

-- Acum unde se mergem noi, dacă preutesele merg la băi? Numai ce nu ne-om face de ris, se mergem și noi!

-- Dar... Elisă dragă ce se facă preutésă la băi?

Ce doftor i-a recomandat băile?

-- Ia, nu te mai face... ei că bărbatul têu e doctor ori ce naiba?!

-- Nu-i modru s'ê-i fi recomandat el... miar fi spus și mie ceva.

-- Ei ce mai sei? bărbății tac și fac.

-- Drept ai dragă ér noi tot blaterăm... și nu facem nimic.

-- Asta nu stă dragă doctoriță, încât pentru tine. Sci ađi-vără la băi ce ochi dulci făcêi... Dar pardon... n'am se mai vorbesc de băi... acum le-a luat în arîndă preutesele!

... Toc, toc... toc!

-- Întră!

O femeie respectabilă și în etate, cu ochelari de aur pe nas, întră.

E dómna Judecatoriului... Doctorița i sêrută mână stângă advocătorésă cea dreaptă, ér matrona drept-recompensă -- le sêrută frunțile pudrate -- cu buze rumenite.

-- Ceva grandios dragă -- ceva colosal... ceva prea -- prea... o noutate. Sciți că preutésă merge la băi? întreabă matrona pe neveste.

-- Chiar mî spunea Elisa... rêspondie doctorița surzind cu rîutate.

-- Am cumpenit tóte lucrurile cari ar putea rezolva pe o preutésă se mîrgă la băi... și n'am aflat nici unul... Ce o duce pe ea la băi?

-- Vrea să se distragă? dacă cei 6 copii îi prestau destulă distracție.

-- Vrea se amuseze?... Brr... se tăcem de asta.

-- Vrea s'ê-i petrecă? dar lunca așa-i făcută cât numai atunci ai dreptul a-ți petrece... când însuți poți face pe cineva s'ê-i petrecă.

Și... per conclusionem a contrario -- cum ție bărbatul meu -- Judecatoriul; preutésă pótă ședeă acasă... se face de ris... Io -- vă spun că se face de ris.

* * *

Preste drum -- precând sexul frumos conversară -- dl advocat cu doctorul stau de vorbă:

-- Sermanul severean... și ție că i-e bolnavă soția? întreabă advocatul.

-- Da, inse din fericire... o lună-două la băi și o să se însănătoșeze cu desêvirșire. M'a constat inse fôrte mult se o fac să se rezolve a merge la băi. Mi-a adus înainte stagnarea economiei. Soțul și copii rêmăși pustii, cum țieea ea. Și când o auđiam, simțiam o durere la suflet, par că ne înecam... sei tu de ce!

-- Da, da, te înțeleg... a nôte știu că n'ar afla obstacule când e pe pornite la băi...

-- Hei frate! la ce ne-am mai plânge... Suntem cum simtem. Nôuê ne-a trebuít păpușe -- cari dacă le apeși pe sîu rid și bat în palma... Preutésă-i chiar femeie, și vede de căsuța sa -- și i soția adevêrată la bine și la rêu. Ce demnitate se rêsfrânge pe fața ei. Ce dómna e în portare... Cum nu vorbesc de nimenea rêu. Veđi în ea femeia devotată soțului, familiei, veđi în ea cum ție Pederzani „pe preutésă ome-nimei“, intrupată în o preutésă a nêmului nostru.

De preste drum rêsuna risul argințiu și modern a domnelor... Soții le aud și se privesc tristi.

-- Ér rid de cineva ție advocatul...

-- Așa 's a nôte frate! Sunt culte!!

* * *

A trecut o sêptămână de când preutul Severean și-a petrecut pe preutésă la băi.

Drept avea soția; au rêmas pustii.

O soră alui Severean era aici ce-o drept, ear lipsa soții și a mamii tot se simția.

Sora lui Severean avea se fie odată ce e acum preutésă -- dar încă nu era dedată cu nevoile vieții și cu necasurile ei.

Tocmăi oșise cu pruncii prin grădină.

Era vara în toiul ei. Miresme în aer, covoră de flori pe pământ, ceriu limpede de-asupra, murmur de isvôrê și pasei cari cântau desmierdând auđul...

Severean singur în casă cetea o gazetă. Nu scia însuși ce cetesce. Cu gândul în sute de părți și mai ales în o parte... nu înțelega nimic... Cu totul alt fel e când Maria e acasă. Ea șede lângă lîgân, el îi cetesce și esplică... Câte odată chiar se dispută. Mai ales disputa 'l înveselea pe părintele Severean, disputa cu Maria.

Tot-de-auna ar fi învins Maria, dar nici odată nu putea de copil, că era mic și neastîmpărat, și când era disputa mai interesantă, preutésă t'êbuea s'ê-i grîgêscă copilul.

Așa ar fi și acum... dar Maria-i la băi. În casă parcă-i întunec în ziua mare. Soția bună-i la băi, nu s'ê-i petrecă ei să se însănătoșeze.

Părintele Severean era trist... Trist de tot căci era singur. Cu 6 copii și cu o soră -- și totuși, singur.

Cu preutésa — de ar fi fost, numai eu ea — singur și pustiu nu s'ar fi simțit.

Sta cu capu răzimat de mâna stângă la masă și privea în gol.

Gol nemărginit — era și în inima lui.

De odată se scolă... se preumblă odată... de două ori, de mai multe ori dela ușă până la masă — ea omul ce și-a pierdut nedejdea din lume. Apoi repede, ea și când i-ar porunci cineva 'și îmbracă căpățul ce avea mai bun, strigă pe sora sa cu copii din grădina și le dăce:

— Eu plec la tren. Cu trenul de două ore dacă pornese pe sară 's la băi... Măno vin înderept. Grigiți de casă!

Și preutul Severean porni la tren.

Asceplă puțin... trenul sosi, urcă... un fluerat prelung... apoi duruțul monoton începu.

Mergea cu dor ferbinte 'n suflet. De-o săptămână nu și-a vădut soția!

La imediata stațiune trebuca se ascepte vre-o dece minute. Se încrucișau trenurile. Unul vinea de cătră băi, și mergea pe linia directă mai departe, altul era trenul cu care sosea părintele Severean și care se ascepta pentru a lua de pe el oșteții ce aveau voiă se călătoréseă spre băi, și pre căre Severean urcându-se spera sub sară să-și îmbrătoșeze nevasta.

Erăși un fluerat lung și ostenit. Trenul sosi în stația sus amintită.

Severean se scoboră. Nu intră în sala de asceptare. Se preumblă pe peron cu pași nerăbdători și gânduri și mai nerăbdătoare.

Încă 3 minute și trenul spre băi pleca.

Severean privece pre o ferestră în sala de asceptare se vadă dacă vor fi mulți pasageri... dar ochii lui remasără pironiți — gura întredeschisă... se părea că totă viața și-a concentrat-o în acea singură privire.

În fundul sălei o femeie... întocmai ea și el acasă, cu cotul pironit pe masă, cu capul frumos și blând și deun răzimat de palmă privea în gol și se gândea...

Era Maria, era preutésa!

... Și s'a desmelecit părintele Severean, și a tuteat în sală. Ea l'a vădut... a grăbit... dar n'a fugit — înaintea lui, l'a îmbrătoșat și a dăis:

— Am pornit... spre casă... chiar d'oiu nuri... dar nu pot fără voi!! Și tu unde mergi?

— Am pornit și eu — mi-am lăsat copii cu sora mea acasă. Nu mai putém fără tine!!

La spatele lor doctorul și avocatul cu soțiile lor gata de a se urca în tren... spre băi merge la băi...

— Pröstă... au murmurat damele.

— Ce soț fericit... au gândit bărbații. Și au pornit la băi — ér părintele cu Maria la... fericire!

— Ce dăceți??!

George Simu.

Mormântul Junetei.

Paseri, dragi și cântărețe — pentru cine mai cântați?

Raze, dulci de primăvară, pentru cine oscilați:

Și voi, Zine, copilițe — pentru cine mai zîmbiți?

Și voi, flori mirositoare, pentru cine înfloriți?

O! Junetă timp de aur și viață din Elis, —

Nu mai ești, — de mult murit'ai ca un flutur, ca un vis.

M'am schimbat, nu sum acela la, privire și âmblat:

Altă față, alte gânduri, de când dragă mai lăsat!

Nu avui, de cât un cuget și-o dorință cu ardor,

N'am avut dureri în suflet, de cât dor și éră dor:

De cât dor, să mă iubească, o copilă; ochi profunzi —

Și-o cântare aveam: număi: „S'o vedă Maică n'o mai uiți!”

Și-o cântare aveam număi: „Deu, lu nime eu pre lume

Deu, lu nime, nu rostisem, Inger dulce al teu nime!”

Și când mă-ntrébă Maicuța, că-s blăjin și-n gândurat

Am tăcut, n'am dăis nimica, — am tăcut și-am suspinat.

Și adăi tôte acestea, tôte, — și dorm somnul lor sub gliă:

Lumea mândră, nu sciu mândră-î ori e neagră și pustia?

Dar' privece în *pratul jalnic* o țerână-ntunecósă:

Vedă, acolo e-ngropată *tinereța mea frumósă!*

Cine móre — odată — 'n lume, este mort și mort remâne,

Ca și diuva care trece și trecută-î, nu mai vine:

Chiar astfel trecuși Junetea și tu dragă mai lăsat,

De atunci altă față, alte gânduri și oftat.

Și, — copilele frumóse, cu păr sacru de Vestală

Rușinósă ca Mimosa, la privire cu sială,

Cum mai cântă de doiósă al Junetei timp de aur,

Ce-n eunună Inocenția cu dafin și dulce laur.

Cum au mai cântat Juneta în Edenul plin de amor,

— Ingânându-se în trile cu al Ingerilor chor —

Primii ómenii, sîi vieții; — și în nópte și în di

Nu puteau să o admire... n'o puteau destul mări.

Cum au mai cântat Juneta, Dafne, tinérul păstor

Resumau a lumet crânguri de-alui vers pătrunđetor,

Ah! Că nu póte să spună, lumea-n treagă și ați vedé

Căți erau, cari să făcură vit pre lume pentru ea?!

Dar' Mireasa cum măi plânge, când pășesece-n eununiă

Te, îngropă, o! Junetea, te îngropă pre veciă!...

Érá Mirele cu lacrimi 'și aruncă peana jos,

Și remâne palaria fără struț, — ce dureros!...

Te-am jălit și mult te plânsem, când m'am despărțit de tine

O! Junetea, și c'un suflet am-jurat în réu, și în bine:

Visuri sante, doruri scumpe, idealuri de poet,

Un' sunteti, — in dar vă caut — v'ați stins tôte-n cet in cet?

Nu-î minune, că plânsesé primul om cu-a s'a soția,

Când o mână-î scósé-afară din a Raiului câmpia:

Ei 'și plânse tinereța, inocenția, visuri dulci,

Visuri dulci de tinereță, ce trecușé tôte atunci!

Visuri dulci de tinereță noi le plângem tot mereu,

Când pășim pre pragul vieții și gustăm al lumet réu:

Când pășim din Raiul dulce, pre pământ să fim martiri

Și ne-alegem c'o vieță de oftări și suvenir.

Intăriți-vé la inimă, o! Bărbați loviți de sórte,

Că fericé nui in lume nici un om până la mórte!

Resumați a vóstre dăle, ce-n junetă le-ați aflat,

Și vă consolati cu ele, dacă dulce le-ați gustat?!

* * *

Paseri, dragi și cântărețe; pentru cine mai cântați?

Raze, dulci, de primăvară, pentru cine oscilați?...

Și voi, Zine copilițe — pentru cine mai zîmbiți?

Și voi, flori mirositoare, pentru cine înfloriți?

S. P. Șimonu.

Brumă.

A brumat dău, pré de vreme!
Par că-i alt sôre mai rece...
Frunza plânge, frunza geme,
Călăruind pe vânt — tot trece!

Și se duce, până unde?
Dela dël, plecând la vale,
Fuge p'a râului unde
În a vecinicieii cale...

Tremurând, frunza se lasă
Pradă firii născătoare:
Că în locul ei se esă
Alta, 'n vreme altui sôre...

A brumat, și-a pus recela!
Pe cocorul de mătasă —
Pare 'ntins'o muceđelă...
Cât de trist mă simt în casă!

Tôte și-au schimbat viața —
Și unghetele sunt pline...
Dulce „bună dimineața“
Ađi cu mult mai tristă-mi vine

A brumat pré 'ngrabă afară?
Fie c'a venit la vreme;
Inima mea mai din vară
E brumată... numai geme.

Căci cu bruma-i e de dată;
Dar aș vré, locu-i se'l iee
Alta, ca și ce de-odată...
Simul meu e 'nchis, nu-i chee.

Ca se pôtă se'l descuie,
Tineréta-mi s'o aducé (comă)
Veselic în el se puicé (punct).
Ce-a trecut, o, mai mult mi e!

G. Bădnariu.

Caprițiu

Comedie intrun act de Alfred de Musset

(Urmare)

Scena VI.

Matilda, Madame de Lery.

M. de Lery: (afară:) Nicăiri nici o suflare. Ce se însemneze acésta? Așa umblă omul aici cași într-o móră. (Deschideți striga riđind:) Madame de Lery! (Intră. Matilda se rădică). Încă odată bună sara dragă; nu este servitoriul acasă? au alergat în cöce și în colo ca se afllu pre careva. Oh-sum până acolo! (Sede.) —

Matilda: Desfă-ți mantaua.

M. de Lery: La moment, inghețu. Îți place blana asta de vulpe? Așa spun că e artielu de Ethiopiă. Mai știu eu ce e.

D-lu Lery mia aduso din Holandia. Eu sincer vorbind o afllu urită voiu purta-o așa de-vreo 2-3 orî — după cuviința, apoi o dau Ursulei. —

Matilda: O cameriera nu pöte umbla în o astfelu de manta.

M. de Lery: Drept ai, voiu face din ea acuși o mică draperie. —

Matilda: Noa dar frumos a fost balul?

M. de Lery: Oh Dđeule! balul? Căci döră eu nu viu de acolo. Nice nu ai crede cum am umblat!?

Matilda: Döră nu ai mers la bal?

M. de Lery: Cum se nu? acolo am mers, dară nam intrat. Acésta e de ris. Intipuesceți ce inbulzală! (Ride cu hohot) D-ta firesce te spari de așa ceva, nu-i așa?

Matilda: În adevër, nu-mi place când se imbulzesc trăsuri-le una preste alta. —

M. de Lery: E și un lucru miserabil acela că omul se fie avisat numai la sine. În zedar am strigat visitiului: înainte, înainte! Nici nu s'a mișcat. Cât de serioasă am fost! Mi venea se më suiu pre capră și 'ți garantez că așa aș fi trecut preste întreagă mulțimea de trăsuri. Afară de acea e un lucru prost ca omul în ținută de paradă se stee acolo și se vadă cum i-se udă ferésta trăsurrei, pentru că abstrégând dela tôte aceste neplăceri, mai era și o plöiă grozavă. Timp de 1/2 oră cu acea m'am distras că am privit trecătorii cum măi frământu cea tină și în fine am đis vizitiului se mâne în dărapt. Acesta a fost balul meu. Focul acesta-mi cade förte bine. Nouă renasceri. (Și depune mantaua. Matilda sumă. Intră servitoriul).

Matilda: Tea. (Servitoriul ese).

M. de Lery: Așa dară D-lu Chavigny s'a dus?

Matilda: Dus: așa cred că la bal a mers și n'a fi măi pățit ca D-ta.

M. de Lery: Intre noi vorbind eu așa cred că D-lu Chavigny nu mă pöte suferi de loc.

Matilda: Te asigur că te înșeli. De sute de orî mia spuso că te ține una dintre cele măi plăcute femei ale Parisului.

M. de Lery: Se fie drept? Acesta e un lucru tare plăcut dela el, dară o și merit pentrucă el mie încă förte mi'place. — Teășiu ruga dragă pentru un ac!

Matilda: Acolo lângă perinuța de ace.

M. de Lery: Palmira asta astfelu de veștminte cösă, că omul nuși măi simțesce umerii și în tot momentu cugetă că pică de pre el ea a cusut mânecile aceste?

Matilda: Da!

M. de Lery: Tare drăguțe, tare bune. Drept că nu e măi frumos ca mâneci netede; însă mult a trebuit se treacă până ce m'am putut deda. Așa cred că nu sunt pentru femeile grase, pentrucă o damă grasă cu mâneci netede are aspectul unei locuste; trup gros și picioré mic.

Matilda: Frumösöi asēmănarea. (aduc tea). —

M. de Lery: Döră nu? Uitate numai la D-șora Saint-Auge! Inse prea slabă încă nu e bine se fii, pentrucă atunci nu remăne nimica din noi. Contesa D, Ermont e atât de mare încât când o vöd tot deauna-mi vine în minte spênzurătörea (furcile) Conced că are cap frumos, dară este cași când ai pune un portret în vërful unei rude.

Matilda: (riđind) Pöftesci dragă?

M. de Lery: Număi apă ferbinte cu o scămă de thee și o picătură de lapte.

Matilda: (i törnă) Ai de cuget se cercetezi mâne pre M-ma de Egly? Cu permisiunea D-tale te voiu insoți.

M. de Lery: Ah M-ma de Egly! Și acésta e un esemplariu. Cu frizura ei și cu picioréle ei tot deauna-mi aduce aminte acele mături mari, cu carî măturăm paingini de pre păreți. (Bea.) O cercetez, de bunăsamă o cercetez. Dar'nu se pöte, mâne este concert.

G. Bădnariu.
Gavrișcu lui Pali
te în ulita

Matilda. Acea e adevărat că nițel e o creatură cam curioasă. --

M. de Lery: Te rog uită-te la mine!

Matilda. Pentru ce?

M. de Lery: Uită-te în ochii mei, așa deschis...

Matilda. Observezi dără ceva deosebit la mine?

M. de Lery: De bunăsimă. am dat, ochii-ți sunt roșii, ai plâns, e chiar ca lumina soarelui. Ce s'a întâmplat aici, te rog scumpă Matildă vorbește!

Matilda. Ți jur că nimica. Și ce s-ar fi și putut întâmpla?!

M. de Lery: Acea eu nu-o știu; ved însă că ai plâns; Ți sum spre greutate mă duc.

Matilda. Din contră scumpă, eu te rog rămâi.

M. de Lery: Sincer o dăci acésta? Dacă voesci rămân, însă atunci, mi împărtășești supărarea-ți? (*Matilda scutură capul negativ*). Nu? Atunci mă duc, pentru că poți vedea, că în mo-

mentul ce nu-ți pot fi spre ajutoriu -- deși fără voie, -- Ți sum spre greutate.

Matilda. Rămâi prezenția D-tale 'mie prețioasă. Convorbirea D-tale de spirit mă distrage și chiar de ași și avea ceva supărare realitatea D-tale o alungă. --

M. de Lery: Vești eu te iubesc. D-ta pôte mă ții de o femeă superficială; în lucruri seriose înse sum mai serioasă ca orî cine. Nu pot pricepe ca se sã pôtã juca cineva cu inima și pentru acea multora le pare că eu nu am inimă. Știu eu ce e suferința! M'au învățat se-o cunoșc tare de timpuriu. Și acea știu ce înșamnă ați descoperi cuiva năcazul. Dacă suferința-ți este de așa natură ca so poți comunica și altora, atunci vorbește cu curagiu, fără nici o șfială, pentru că nu din curiozitate te întreb

(Va urma)

G. Nistor.

O scenă fortunată.

Ruga copilei.

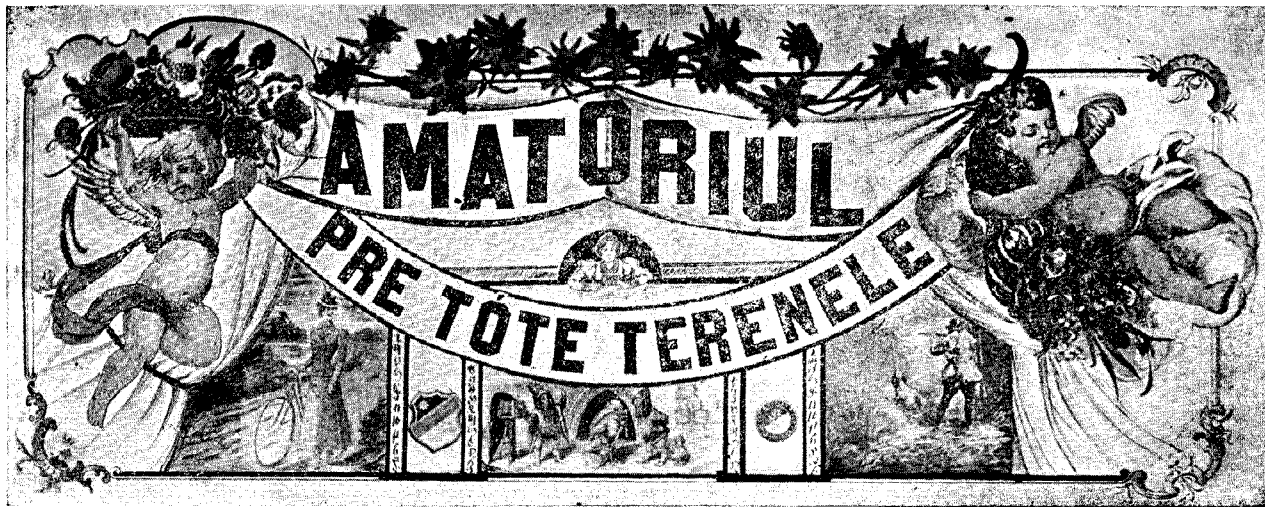
*Copila sta înduișată
Cu ochii redicați în sus
La o iconă a lui Isus
Și se ruga:*

*Din mila Ta ne măsurată,
Din darul Teu cerește și sfânt
Revarsă Dămine pre pământ
Iubirea Ta!*"

*Și s'a rugat cu pietate
Pentru părinții iubitori
Și pentru frate și surori
Și pentru el.*

*Apoi cu mâinile aședate
Cruceș pre peptu-i, s'a culcat
Și adormind -- cu s'a visat
Cu Ionel.*

Aurel.

Lucrări cu fireșul.

În numărul trecut am văzut cum sunt a să eșecul lucrările cu fireșul, care ați sunt atât de răspândite și cu lăte acestea dacă vom a cumpăra obiecte gata, sunt foarte scumpe.

La compunerea deosebitelor părți ne folosim fie de cue fie de cleiu bun. Dacă le cleim, trebuie să fim cu atenție când ungem părțile, căci dacă le ungem prea gros, atunci cleiul ese prin crepături și ne face urit obiectul. Părțile cleite le legăm cu băgare de samă cu ață tare și le lăsăm să stee până a două zi, când deslegându-le curățim părțile de cleiu ce s'ar fi ivit ici-colea, cu un cuțit bine ascuțit. —

După ce obiectul este cleit, dacă avem voie 'l putem colora, lustrui etc.

Modul cel mai simplu a colora lemnul este: a-l unge cu oleu de in curat. Acesta metodă se folosese foarte des la lucruri din lemn de nuc și păr: Să ung pentru prima dată bine cu oleu, să lasă să se svinte apoi să unge a două oară.

Cu acesta procedură câștigă lemnul de nuc, arătând, uns cu oleu, foarte mult.

Alt metod este: a unge obiectele cu un firnis de copal. Aici trebuie să fim cu atenție și să purtăm penelul cu care ungem, mereu în aceeași direcțiune, va-să-zică nu e permis a-l purta din sus în jos și apoi din jos în sus. După ce obiectul este destul de uscat pe deplin, atunci 'l ungem încă o dată.

Dacă voim ca ornamentele să se vadă mai tare, atunci înainte de a compune deosebitele părți, cleim pe dosul acelor sau ceva ștofă corespunzătoare, sau hârtie de staniol argintie, aurie sau de altă coloră. Putem folosi (fournire) făcută anume care le căpătăm tăiate ($\frac{1}{2}$ m/m grosime) și văpsite gata. —

Trebuie să trag încă atențiunea on. celitor asupra împrejurărei, că aceste lucrări pre cât sunt de frumoșe pre atât sunt de gingașe și chiar din cauza acesta trebuie să fim cu mare băgare de samă când prătuim sau când le curețim, căci se rup foarte ușor

Nișu.

Contra sgaibeii.

În 3 deci de lapte proșpel se ferbă bine $\frac{1}{2}$ șemle, (și nu chilli) de 2 cruceri safran $\frac{1}{2}$ ceapă rădăluită; cât jumătate cantitatea cepei să rați cu cuțitul sopon de haine, și ferte la olaltă în laptele deja clocotind până se face un pep môle. Tot din 2—2 ore trebuie schimbat, și apoi de 2 ori pe zi (ținută rana până când cu o cărpă môle o speli în apă caldută, și în 24—50 de ore sparge rana, trebuie se fie foarte renitantă ca în 3 zile se nu spargă.

După ce sparge rana, trebuie mai adese ori pus pe ea, și spălată încă mai adese ori. La început dore puțin însă când se apropie de copt dore mai tare: 'l garantez înse că bube care medicu nu lea curat în 2—3 luni de zile, cu asta medicină sa curățit deplin și fără urme 'n scurtă vreme!

Dacă se gată faci alta din nou.

Maț mult de atâta se nu faci căci se serbezese și mirosé réu. —

Tot deauna trebuie pusă medicina pe rană cam caldută. —

S. P.

Reperarea mânușilor negre de glace.

Dacă acele sunt roșe și descolorate, se facem în modul următor: o linguriță de uleu bun de migdale se amestecă cu 6—8 picuri de negreală (cerneală), cu un penel môle se dă peste locurile defectuoșe ale mânușilor și se lasă câteva ore pe o hârtie, ca să se usce.

Pustiirea șvabilor (insecte mari negre, ce se fac prin odăi.)

Șvabilii sunt pățimaș beutorii de bere și pățima acesta se pôte folosi ușor, srpe stîrpirea lor. Să ices o sticlă cu gura largă (spre esemplu, sticlă de compot), se umple până la jumătate cu bere, eventual amestecată cu zahăr sau miere de stup. Sticlă acesta se cufundă în pământ așa, ca marginea sticlei sa fie la supra față egelei cu pământul. Dilicatesa acesta a șvabilor îi ispitesce și cad în sticlă, din care nu mai pot eși. (T. L.)

DE ALE POPORULUI.

Cuțitul țiganului.

(Anecdotă.)

Măi țigane, om de vrajbă
Spune-mi mie, cine naibă
Te-a trimes pe la hâmbariu,
Și-apoi brișca-ți cea urită
Ce-a cătat pe lângă pită
Și pe lângă cel mălaiu?

Dar țiganul, haraminul
Alb la față ca caminul

Disuia din colți rênjind:
„Hei de-ați sei ți-ar părea bine
D'apoi ia-avusei la mine
Ăst cuțit cam ruginit,
Și mi-o fost de dânsul milă
Ca să'l țin plin de rugină
Și l'am pus la hai tocilă
Să se faci ascuțit!

Theodor A. Bôgdan.

Căpitanul.

Baladă pop. —

Com. de: *Theodor A. Bogdan*, inv. în Bistrița.

Foicică flóre creață
 Căpitane d'albă față
 Scoborî jos din deal în vale
 Că-ți móre mândra de jale
 Și de dor și súpărare.
 „Lasă móră că nu-mî pasă
 Că găsese în locu-î șesă,
 Albe în față și frumósé
 Negre 'n ochi și drăgostósé.
 Că n'am gând de drăgostire
 Că am gând de vitejie!
 — „Trandafir cu frunza creață
 Căpitane d'albă față
 Adêncesci din deal în vale
 Că-ți móre murgu pe cale
 De povară și de fóme.“
 — „Las' se móră și se crepe
 Că mai am acasă șapte,
 Sdravenî, negri ca iadu
 Și d'albuți ca omētu.
 Șapte cai ca șapte smei
 Nu-iaș da pintr'-ochii tîi.“
 — „Căpitane, mustecios
 Scobóră-te iute 'n jos
 Că vine turcu fîlos,
 Neveste se 'n celuiască
 Fete mari se ne cinstească.“

— „Ale lei ciocoî de căne
 De-aș trăi bare-m pân' mîne
 Se-adêncesc în jos la tine
 Se te 'nvêț la omenie,
 Că mi pușca oțelită
 Și sabia ascuțită,
 Vino 'ncócî ciocoî de căne
 Că nu am frică de tine,
 Că 'napoî, sciu, nu-ți 'ntórcé,
 Că mi's armele din tei
 De te-ajung îndată piei.“
 — „Căpitane mândră flóre
 Vai de a tale dîlișóre
 Căi ajuns în grea prinsóre.“
 — „Las se zac sê mă topesc
 Cu dîle se mé sfârșesc
 Căci 'nam vină nici de loc
 Dacă 's om fără noroc,
 Dar' am gând pe D-deu
 C'a fi și pe gându meu,
 Sê mé vêd în codru iară
 Cu pușca pe subsuórá
 Cu ciocoî duși din țară.
 Ale lei ciocoî strein
 De te-aș strênge-odată, la sên
 Ț'aș arêta căs, *román*.

CRONICA.

† **Necrolog.** Elena Posmușian fiica preotului Elia Posmușian preot gr. cath. în Ragla a reposat în 4 Maiu a. e. în etate de 19 ani o deplâng numeroși consăngenî precum și toți cei ce a cunoscuto, fiei țérina ușórá și memoria binecuvêntată. —

Descoperirea unei comorî. Din Viena se anunță, că un student dela universitate, cetînd un vechiú mauseript, a aflat de acolo, că o comóră compusă din aur și din argint a fost ascunsă într'o mănăstire din Galiția. Studentul întrebând pe cardinalul-archiepiscop, dacă în cas, când faptul va fi esact, ar ave dreptul la jumêtatea comoreî, primînd un răspuns afirmativ, studentul plecã în Galiția. Cercetãrile sale au fost încoronate de succes și s'a descoperit un tesaur în valóre de peste 2 milioane coróne. (G. T.)

Un prinț teatralist. Intre membrii teatrului rusesc din Moseva se află și prințul Sumbatow, care dîlele trecute a sosit la Belgrad (în Sêrbia), unde se produce în mai multe reprezentații dramatice. A fost primit de Sêrbî cu mari ovații.

Principele Ferdinand se căsătorește. O scire din Paris anunță că acolo s'a răspândit scirea despre căsătoria principelui bulgar Ferdinand cu principesa Clementina, fiica regelui Leopold al Belgiei.

4000 de vagóne nouë a comandat ministrul ung. de comerț pentru drumurile de fer ungare reg.

Drumond, editorul diarului parisian Libre Parole este pedepșit cu 20.000 franci, pentru-cã a vătêmat pe baronul Roteschild Henric. (T.)

În nășip îngropați de vii. Din Rozsnyó se anunță, că în

mina din Alsó-Sajó s'a demolat un deal de nășip, îngropând de vii 6 muncitorî, dintre cari au fost scoși morți doi înși.

(T. P.)

Semnul crucei pe polițe. Dacă pe o poliță lângă numele unei persóne care nu știe scrie, se află cruce, și cel ce a sêvrșit iscãlirea este indicat ca scriitor de nume, — declarația cambială este a se privi ca mancă, chiar și în caz când iscãlirea depe poliță s'ar fi facut în urma unei plenipotențe. (Curia reg. sub Nr. 1181 ex 1901).

Produțiune teatrală. Lunî în 6 Maiu n. se va da în școla gr. cat. din Ighiu o produțiune teatrală, din prilejiul adunării generale a despărțimintului Alba-Iulia, a reuniunii învêțătorilor archidieceșani. Venitul curat se va împărți între despărțimint și școlă. (Unirea.)

Oraș milionar. După-cum arată rațiul cinile pe anul trecut ale orașului Alba-regală, încheiată șeptămána trecută, orașul avea la finea anului 1900 ° avere în valóre de 10,696.564 cor. Dãtoriiile erau 2,437.135 coróne; deci averea activă curată reprezenta 8,259 428 coróne. — Mai are óre pãreche între orașele din Ungaria? [T. Pop.]

Duel între femei. În orașul Newkirk din America, dóuë femei: Mrs. Seiglin și Nrs. Boughson, în urma unei certe, s'au provocat la duel. Arma a fost pistolul. Secundanții: ficele d-nei Seiglin. Duelul s'a sfîrșit cu rănirea d-nei Seiglin, care acum zace greu bolnavă. Eãrbații celor dóuë dame duelante acum se caută pe mórte, ca cearta dintre femeile lor zê o repareze și ei tot cu arma. — Eată un pas spre — emancipație!

Părechea regală română la Budapesta, (25 Aprilie n.) Regele Carol cu soția sa, Regina Elisabeta, a sosit aici la 1 oră 45 minute p. m. La gară a fost întâmpinat de Maiestatea Sa Monarhul nostru, de Archiducesa Maria Valeria, de consulul român Mărgăretescu cu soția sa și de întreg personalul consulatului, de comandantul regimentului 6 de infanterie „Carol I.” etc. Monarhul nostru a sărutat mâna Reginei, ȳr pe Regele l-a îmbrățișat de două-ori. Regele purta haine civile. Societatea apoi a trecut în sala de așteptare a curții, unde soția consulului român i-a oferit Reginei un buchet de flori admirabil și unde s'a servit dejunul. Monarhul nostru purta uniformă de colonel român. Părechea regală română a plecat la orele 3 și jum. spre Fiume și Abbazia. (T.)

Caritatea. La administrarea averilor bisericescă din Șoimuș a mai încurs pentru fondul „Caritatea” următoarele sume:

Dela Dl. Elia Posmușan preot gr. cat. în Ragla . . .	18
Michailă Mărginean econom în Ragla.	40
Ioan Ruș, Ardan.	30
George Șimon, Ragla.	30
Andrei Kovács, Șieul-mare.	30
Vostinar Ipate, Ardan.	16
Pașcu Codărean.	16
Teodor Luca Șoimuș.	30

Suma . 2.10

Aducând mulțămită celor ce a contribuit cu obolul lor rugăm pre toți cei ce se interesază și le zace la inimă sörtea poporului nostru, să binevoiască a contribui cât de cu puțin pentru acest scop salutar. Din sumele încurse la fondul „Caritatea” în fie care an în Dumineca înainte de postul Sântei-mării se vor distribui:

- 50% fondului de ajutorare.
- 20% ajutoriu bisericilor mai sörace.
- 20% „ școlelor mai sörace.
- 2% „ bisericeii din Șoimuș.
- 2% „ școlei din Șoimuș.
- 1% fondului caselor parohiale din Șoimuș.
- 5% spese și remunerații de Administrație.

Vasile Baci,
curator prim bisericesc.

Nr. 14 - 1901.

Convocare.

Membrii fundatori, pe viață, ordinari și ajutatori din despărțemintul Bistrița al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” se convocă la adunarea cercuală pe ziua de 3 Iunie n. 1901 în Borgó-Prund la orele 2 d. a. în sala școlei elementare fundatiionale.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Inscierea de membrii noi și încassarea tacselor.
3. Raportul despre activitatea comitetului cercual.
4. Revisuirea rațiociniului comitetului cercual pe 1900.
5. Stătorirea budgetului pe 1902.
6. Alegerea directorului despărțemintului și a comitetului cercual pe ciclul 1901—1904.
7. „Stupăritul rațional” prelegere liberă ținută de d-l Ioan Corbul.
8. „Povețe igienice” prelegere liberă ținută de d-l Alexandru Pop dr.
9. „Ceva din istoria ținutului nostru” disertație de d-l dr. Victor Onișor.
10. Alegerea delegațiilor pentru adunarea generală.
11. Distribuirea premiului de cor. 20.— în aur pentru pomărit și eventuale propunerii.
12. Inchiderea adunării.

Se invită la această adunare mai ales poporul dela sate și toți doritorii de înaintarea culturală a lui.

Bistrița, 30 Aprilie 1901.

Direcțiunea despărțemintului

Vasile Ranta
director.

Dr. Victor Onișor
secretar.

Deslegări de găciturii.

Deslegarea găciturilor publicate în nr. 6—7.

A
a N u
e l D o s
n e g R u z i
m a r s E i l e i
t e r p s i c h o r e
A N D R E I M U R E S A N
c r ă c i U n e s c u
d e l a R o c h e
e u t E r p e
i o Ș i f
I A t
N

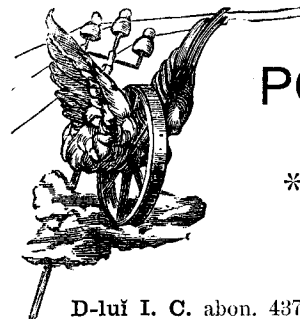
Caryatide
rachiten
enea
drontheim
inocento
nabuconodor
tonlouse
alistrat
arama
dobrotinot
epitrop
varnava
eliade
revault
aspropotumos
terpsichore
arad

Inițialele dau „Credința adevărată.” Finalele cetite din jos în sus: deșteaptăte române.

A deslegat bine: Dămnele și D-șorele. Anastasia Crețu, (născ. Țințariu Tor. Ozora), Karitina Țințariu (Roma-Petre), Angelina Țințariu (Panciova), Gizela Ghiurghoviciu (Panciova), Rozalia Nezin (Panciova).

Ilustrațiunile nōstre.

Frumōsa ilustrațiune din fruntea numărului de față a Rev. Ilustr. ne înfațisază o animată sērbare națională la ziua de 3'15 Maiu în comuna Sēliștea de care se trăsesc și se tot veđi. ȳr cea de pe pag. 69 ne înfațisază o scenă fortunōsă familiară de care se trăsesc dar se nu mai veđi.

POSTA * * *

* * * REDACȚIUNEI.

D-luī I. C. abon. 437 în Cracovia, am primit, cele trimise și le vom face loc pe rēnd. Vē mulțămim. —
D-luī Ioan Anca. compt. în Bucium-șasa, (fotografiu primiu cu mulțămită cu deosebire de acele ce ar representa porturi țērănesci din diferite părți, biserici, edificii de școle romănesci etc. salutare.
La ma! mulți. Din Anul trecut număi avem esemplare complete din Rev. Ilustr.